

Haacht Stationsplein

Archeologienota 2018E260 Verslag van Resultaten

Kim

Aluwé

Pieter

Laloo

Project:
Haacht-Stationsplein

Opdrachtgever:
Aquafin nv
Dijkstraat 8
2630 Aartselaar
BTW BE0440 691 388

Uitvoerder:
GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba (GATE)
Kim Aluwé, Pieter LALOO

© 2018 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bvba

Inhoudstafel

Colofon.....	i
Inhoudstafel	ii
Inleiding	iii
VERSLAG VAN RESULTATEN	1
1. Bureauonderzoek	1
1.1 Beschrijvend gedeelte	1
1.1.1 Administratieve gegevens	1
1.1.2 Archeologische voorkennis	4
1.1.3 De onderzoeksopdracht	4
1.1.3.1 Vraagstelling met betrekking tot het onderzochte gebied	4
1.1.3.2 Randvoorwaarden.....	4
1.1.3.3 Beschrijving van de door de initiatiefnemer geplande werken en bodem- ingrepen, geïllustreerd met een overzichtsplan.....	5
1.1.4 Beschrijving werkwijze en strategie van het vooronderzoek	7
1.2 Assessment	7
1.2.1 Landschappelijke situering	8
1.2.2 Historisch cartografische situering	12
1.2.3 Archeologische situering.....	18
1.2.4 Interpretatie – datering onderzoeksgebied	19
1.2.5 Archeologische verwachting – bureaustudie	19
Bibliografie.....	20
Bijlage.....	21

Inleiding

De initiatiefnemer plant de herinrichting van de stationsomgeving, de aanleg van een nieuwe RWA-leiding als bufferriool en het gedeeltelijk verleggen van een gemengde riolering aan de Provinciesteenweg te Haacht.

De als plangebied gemarkeerde oppervlakte overschrijdt de drempelwaarden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet (perceeloppervlak $>3000\text{m}^2$, bodemingreep $>1000\text{m}^2$). Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone, in een beschermde archeologische site of in een gebied waar geen archeologisch erfgoed meer te verwachten valt [GGA]. Hierdoor moet een archeologienota worden opgesteld. GATE werd aangesteld om deze archeologienota door middel van een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem op te maken met advies naar eventueel uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding of vrijgave.

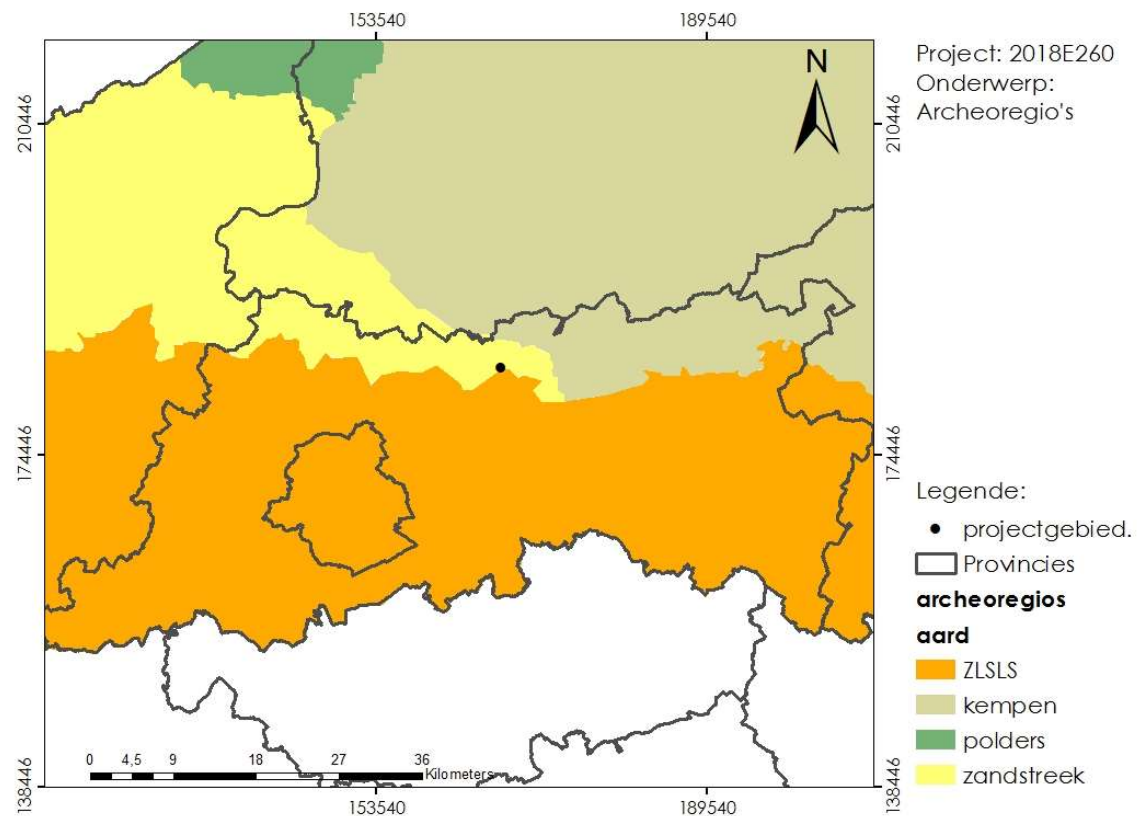
VERSLAG VAN RESULTATEN

1. Bureauonderzoek

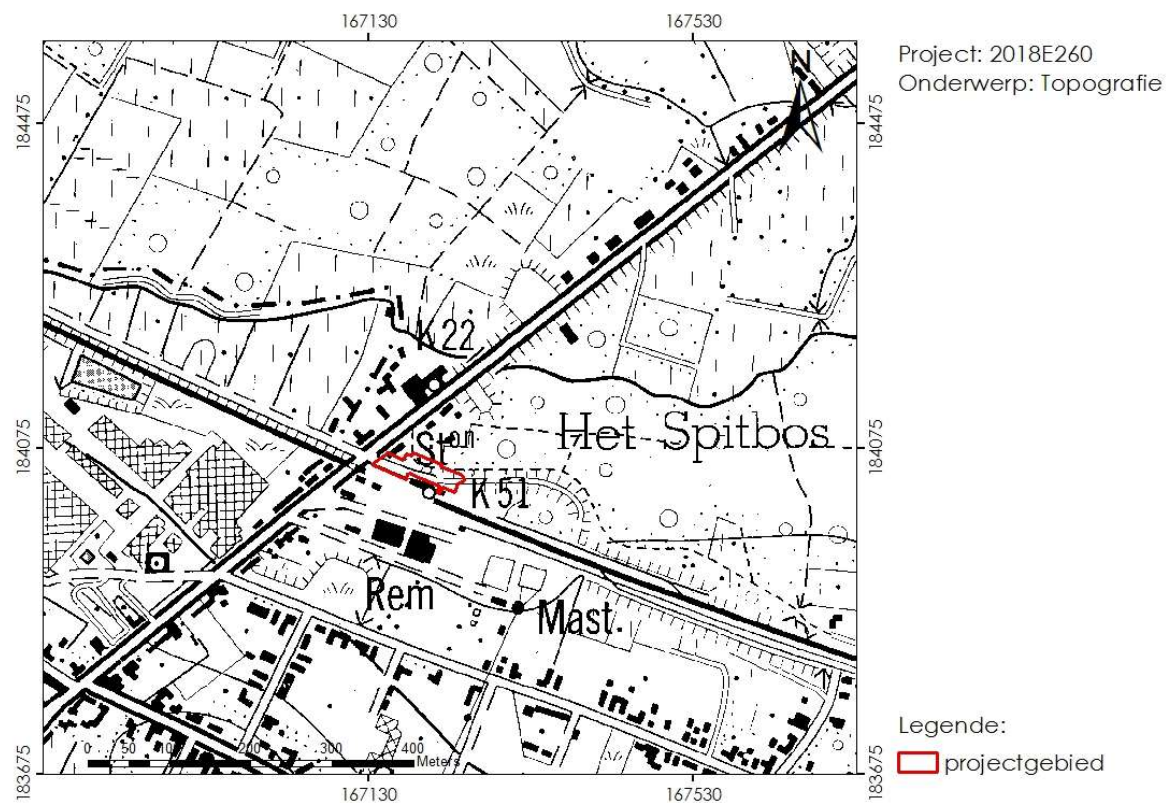
1.1 Beschrijvend gedeelte

1.1.1 Administratieve gegevens

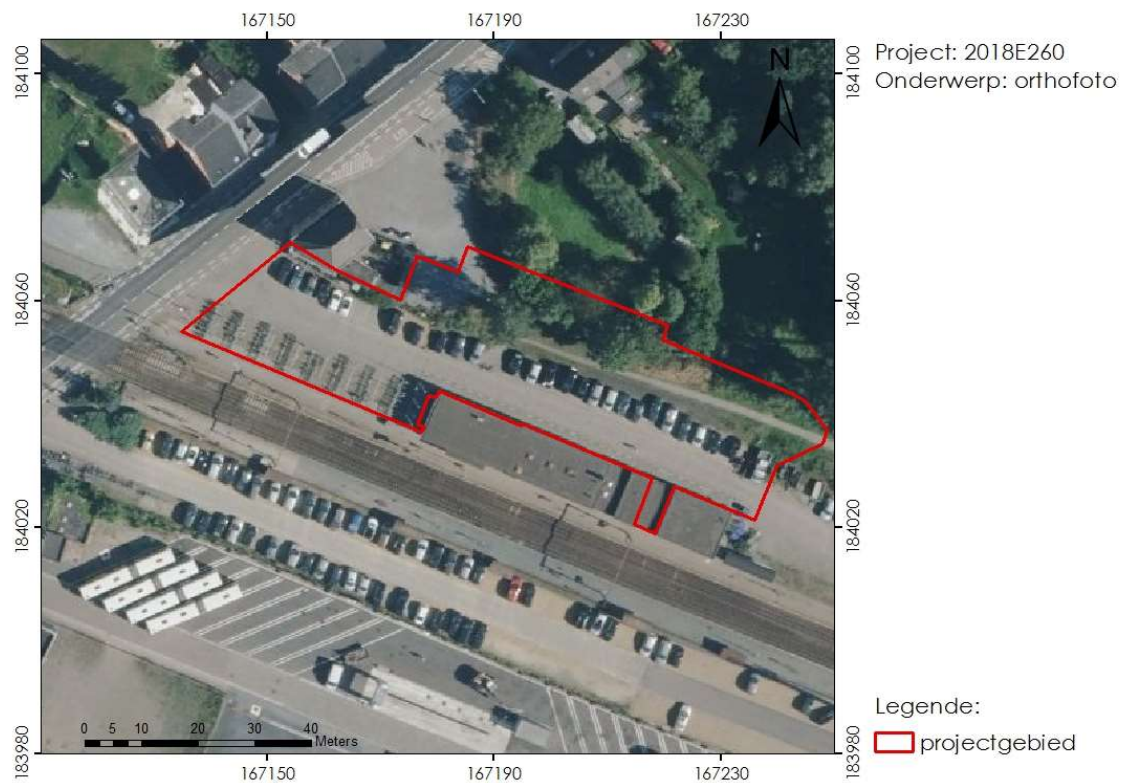
Projectcode vooronderzoek	2018E260	
Wettelijk depot	Nvt.	
Erkend archeoloog	GATE [OE/ERK/Archeoloog/2015/00073]	
Bounding box	X	Y
	167252,38	184042,564
	167135,434	184054,1
Begin- en einddatum bureauonderzoek	28 mei – 1 juni 2018 + 19-20 juli 2018	
Zoektermen Inventaris Onroerend Erfgoed	Bureauonderzoek	
Geografische situering [Fig. 1-4]	Het projectgebied bevindt zich in de Vlaams-Brabantse gemeente Haacht ter hoogte van de Provinciesteenweg 38. De ingrepen voorzien in de stedenbouwkundige aanvraag hebben plaats op het openbaar domein en volgende kadastrale percelen: Haacht, afd. 3 Wespelaar, Sectie A, nr. 1L4, 14/03, 14X, 14/4A, 1Y3.	
Overzicht bodemingrepen [Fig. 5]	Het projectgebied is ca. 2500m ² groot. De stationsomgeving wordt heringericht met een kiss-and-ride zone, een ontsluitingsweg van de pendelparking en een overdekt reizigersperron. Onder de ontsluitingsweg wordt een nieuwe RWA-leiding van ca. 100m aangelegd als bufferriool. Daarnaast wordt een deel van de bestaande gemengde riolering verlegd.	

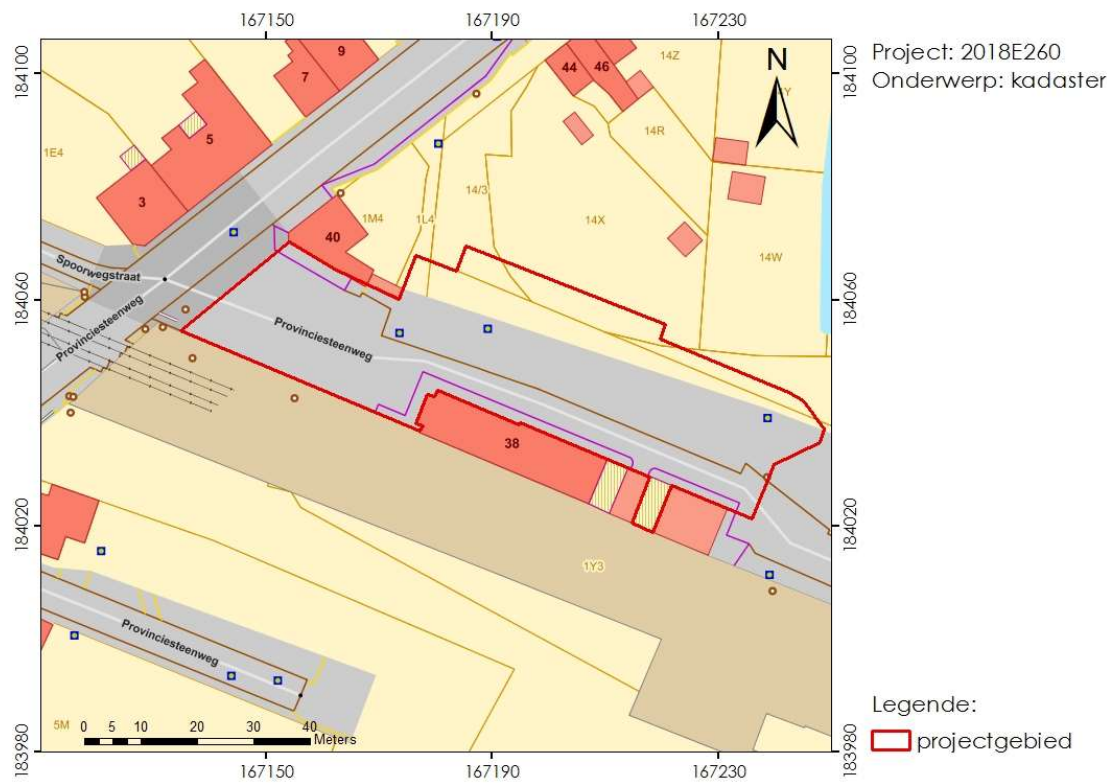
Figuur 1: Lokalisering projectgebied t.o.v. provinciegrenzen (archeoregio's).

Figuur 2: Lokalisatie projectgebied t.o.v. de topografische kaart.

Figuur 3: Projectie van het projectgebied op een recente (2016) orthofoto (© GDI Vlaanderen).

Figuur 4: Projectie projectgebied t.o.v. het GRB-bestand (© Geopunt).

1.1.2 Archeologische voorkennis

Het projectgebied valt volledig binnen een grote lineaire CAI-melding (CAI-ID 165410). Deze melding wijst op een 18de-eeuwse verdedigingslinie van het tijdelijke militaire kampement van Maarschalk Maurice de Saxe die gekend is via een gravure uit 1747 en een historische bron uit 1788 (Poncelin de La Roche-Tilhac, 1788).

1.1.3 De onderzoeksopdracht

1.1.3.1 *Vraagstelling met betrekking tot het onderzochte gebied*

Op basis van verscheidene parameters, zoals de nog aanwezige erfgoedwaarden, de landschapshistoriek, topografie, geomorfologie, bodemgebruik, vegetatie, en ingreephistoriek, wordt een waardering van het archeologisch potentieel binnen het afgebakende projectgebied opgesteld. Hiertoe wordt een stapsgewijze onderzoeksprocedure doorlopen, waarbij de vraagstelling steeds teruggekoppeld wordt naar volgende kernpunten:

- Heeft het projectgebied archeologisch potentieel?
- Is er sprake van verstoring van dit potentieel? Zo ja, in welke mate kan deze eventuele vindplaatsen hebben aangetast?
- Wat zijn de geplande ingrepen in functie van de werkzaamheden?
- Zullen de werken eventuele vindplaatsen bedreigen?
- Welke aspecten verdienen aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

1.1.3.2 *Randvoorwaarden*

Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel onmogelijk en economisch onwenselijk voorafgaand aan het aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning.

De initiatiefnemer opteert voor de uitzonderingsprocedure waarbij een archeologienota wordt aangeleverd uitsluitend op basis van een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem waarbij wordt nagegaan of er binnen het projectgebied een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem of werfbegeleiding wenselijk is en/of vrijgave mogelijk is.

1.1.3.3 *Beschrijving van de door de initiatiefnemer geplande werken en bodemingrepen, geïllustreerd met een overzichtsplan.*

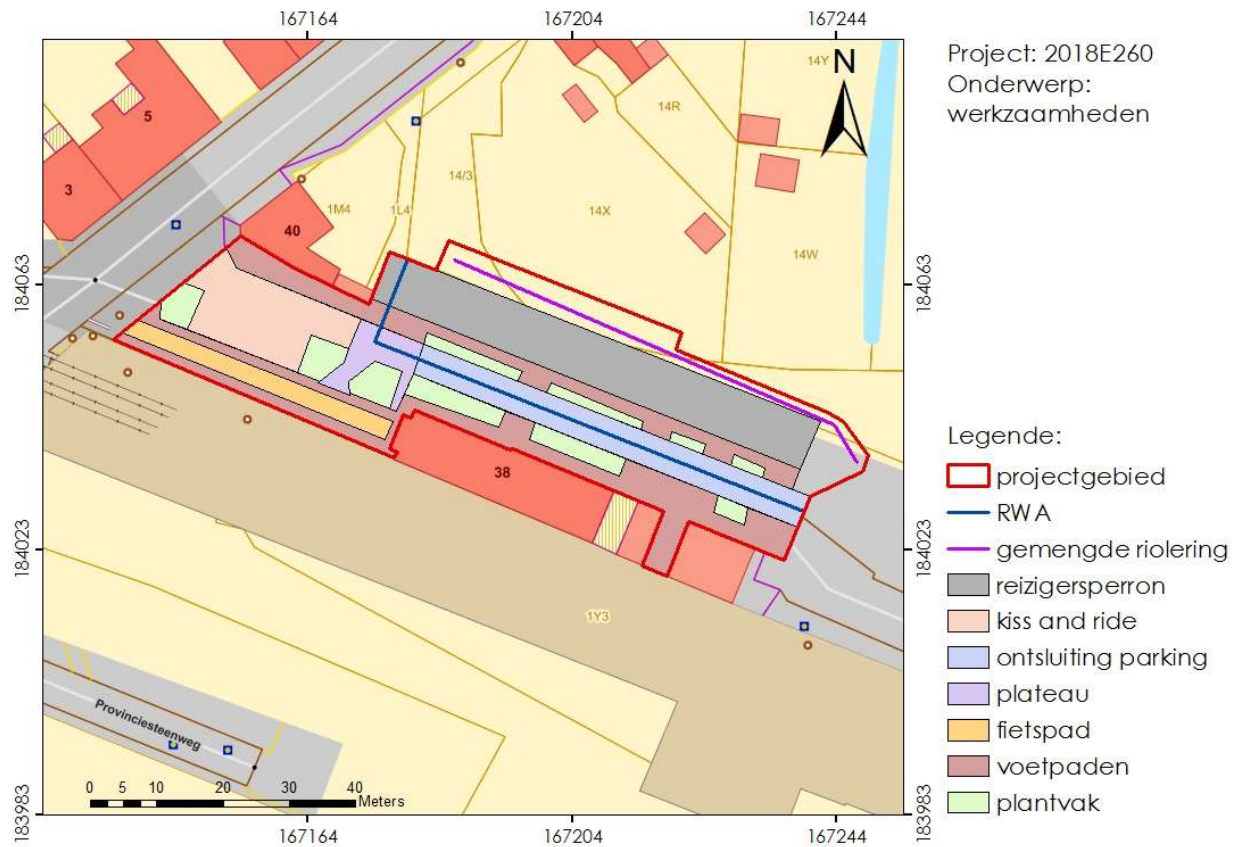
De stationsomgeving van Haacht wordt volledig heringericht (fig. 5). De bestaande verharding zal opgebroken worden en vervangen door verschillende vormen van bestrating afhankelijk van de toekomstige functie binnen de nieuwe inrichting.

In het westen van het projectgebied wordt een kiss-and-ride zone ingericht. Hierbij worden gezaagde en ongezaagde herbruikkasseien gebruikt. Richting het oosten wordt een ontsluitingsweg van de pendelparking voorzien. Deze weg bestaat uit gevlinderd beton (fietspaden) met een strook ongezaagde herbruikkasseien in het midden (rijweg). Tussen de kiss-and-ride zone en de ontsluitingsweg wordt een verkeersplateau (hoogte 10cm) in gevlinderd beton aangelegd. De voetpaden worden aangelegd met gezaagde herbruikkasseien, het fietspad in gevlinderd beton. Het aanleggen van deze verhardingen vindt plaats op beperkte diepte in een reeds verstoorde bodem.

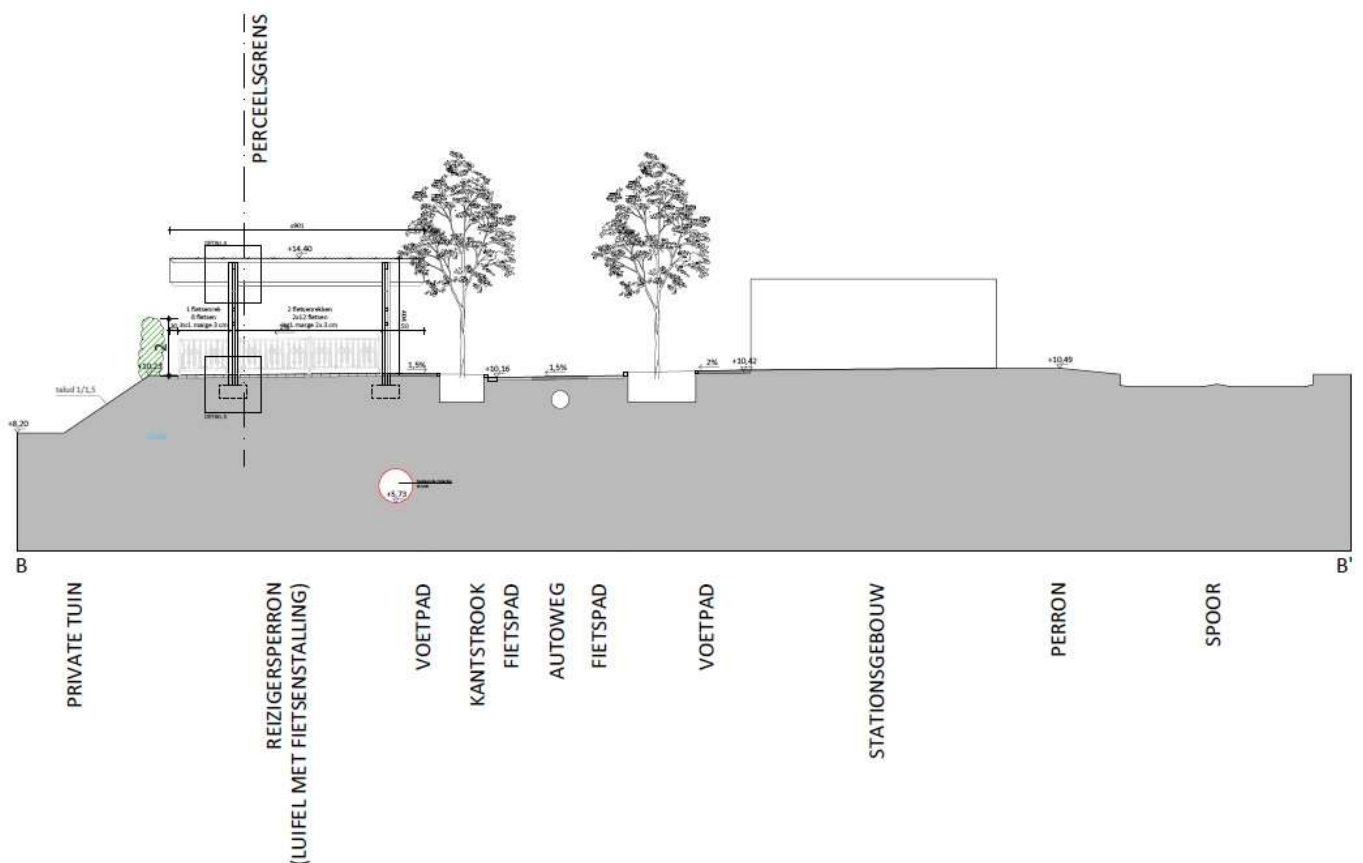
In het verlengde van café Den Ast zal het reizigersperron voorzien worden van een grote luifel waaronder een fietsenstalling voor 250 fietsen ingericht wordt, een plaats biedt om te schuilen en waar later een fietspunt, horeca, etc. kan uitgebaat worden. Onder de luifel wordt een verharding in betonstraatstenen voorzien. Het aanleggen van deze verharding vindt plaats op beperkte diepte in een reeds verstoorde bodem. De plaatselijke funderingszolen van de luifel zullen de bodem wel verder verstoren tot een diepte van 0,5-1m (fig. 6).

Langsheen de ontsluitingsweg en op de kiss-and-ride zone worden 10 plantvakken voorzien met een totale oppervlakte van ca. 300m². Deze plantvakken worden aangelegd op een diepte van ca. 0,5-1m en zorgen voor verdere verstoring van het bodemarchief (fig. 6).

De diepste verstoringen worden veroorzaakt door de rioleringswerken. Er wordt een nieuwe RWA-leiding voor de opvang van hemelwater aangelegd onder de ontsluitingsweg van de pendelparking en onder het reizigersperron op een diepte van ca. 1m. De leiding wordt aangelegd over een lengte van ca. 100m in een sleuf van ca. 2m breed (ca. 200m²). Daarnaast wordt in het noorden van het projectgebied een deel van de reeds aanwezige gemengde leiding onder het geplande reizigersperron omgeleid via een nieuwe gemengde leiding. De leiding wordt aangelegd over een lengte van ca. 70m in een sleuf van min. 2m breed (ca. 140m²) op ca. 4m diepte.

Figuur 6: Werkzaamheden op het projectgebied weergeven op het GRB-bestand (© Geopunt)

Figuur 5: Doorsnede projectgebied met aanduiding diepte funderingszolen luifel, plantvakken en RWA-leiding onder de autoweg.

1.1.4 Beschrijving werkwijze en strategie van het vooronderzoek

GATE werd aangesteld om deze archeologienota door middel van een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem op te maken. Het onderzoek werd uitgevoerd onder leiding van een erkend archeoloog van GATE.

De oppervlakte van de geplande verkavelingsvergunning overschrijdt de drempelwaarden die opgenomen zijn in het Onroerenderfgoeddecreet. Het projectgebied bevindt zich overigens niet in een vastgestelde archeologische zone, een beschermde archeologische site of binnen gebieden waar geen archeologisch erfgoed meer te verwachten valt [GGA]. Hierdoor moet een archeologienota worden opgesteld.

De aard van de werken werd tijdens het vooronderzoek afgewogen tegen de voorhanden zijnde gegevens relevant voor het projectgebied op landschappelijk, historisch-cartografisch en archeologisch vlak.

De archeologienota werd digitaal opgemaakt middels Office- en Adobe-software. Het bijhorend kaartmateriaal werd aangemaakt in een GIS-omgeving. In die GIS werden de ontwerpplannen ingeladen en geprojecteerd ten opzichte van diverse kaartlagen die raadpleegbaar zijn op www.geopunt.be, www.dov.vlaanderen.be, www.geo.onroerenderfgoed.be, www.cartesius.be en de website van de centraal archeologische inventaris [CAI]¹. De geraadpleegde literatuur, de digitale bronnen en het kaartmateriaal zijn te vinden in de bijlage.

1.2 Assessment

Dit bureauonderzoek plaatst het projectgebied binnen een landschappelijk en archeologisch kader, waarbij rekening gehouden wordt de geplande rioleringswerken en de herinrichting van de straat. Deze studie dient als voorbereiding van een eventueel vervolgonderzoek, waar rekening kan worden gehouden met de geplande grondwerken, of de reeds gekende archeologische, geologische en bodemkundige fenomenen. Daarnaast helpt de voorbereiding mee tot het opstellen van een [mogelijke] archeologische verwachting per zone waarmee zowel tijdens toekomstige bouwwerken, als tijdens de uitvoering van het vervolgonderzoek rekening gehouden wordt. Door raadpleging van de CAI [Centraal Archeologische Inventaris] en archeologische literatuur wordt ten slotte ook nagegaan in hoeverre gekende vindplaatsen aanwezig zijn in de nabijheid van het onderzoeksgebied.

Deze studie maakt gebruik van verscheidene datasets. Uitgangspunt is het ontwerpplan met informatie over de toekomstige grondwerken, verkregen van de initiatiefnemer. Deze informatie wordt vervolgens geprojecteerd op de bodemkundige en geologische kaart. Vervolgens worden de historische kaarten als de archeologische inventaris onder de loep genomen om de gekende archeologische sites in en nabij het projectgebied te registreren.

¹ De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen. De aan- of afwezigheid van archeologische sporen dient met verder archeologisch onderzoek vastgesteld te worden.

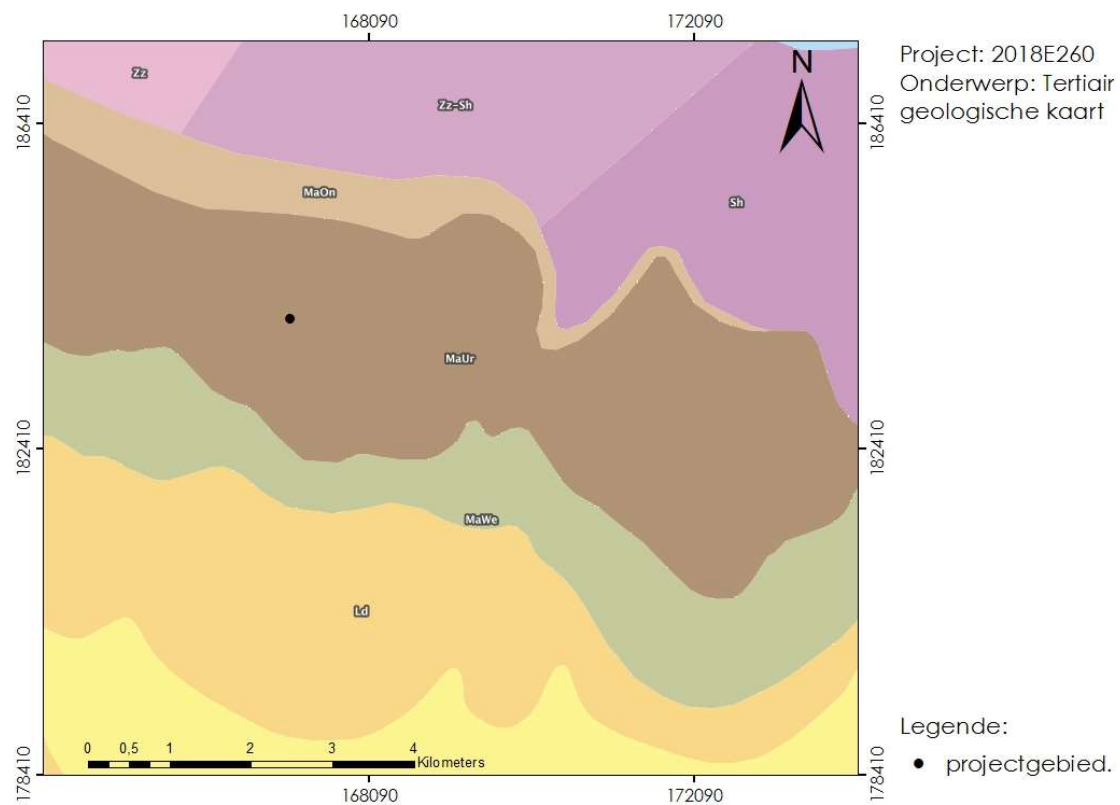
1.2.1 Landschappelijke situering

Het onderzoeksgebied situeert zich aan de Provinciesteenweg 38 te Haacht. Het gebied bevindt zich op de grens van de zandstreek met de zandleemstreek (fig.1).

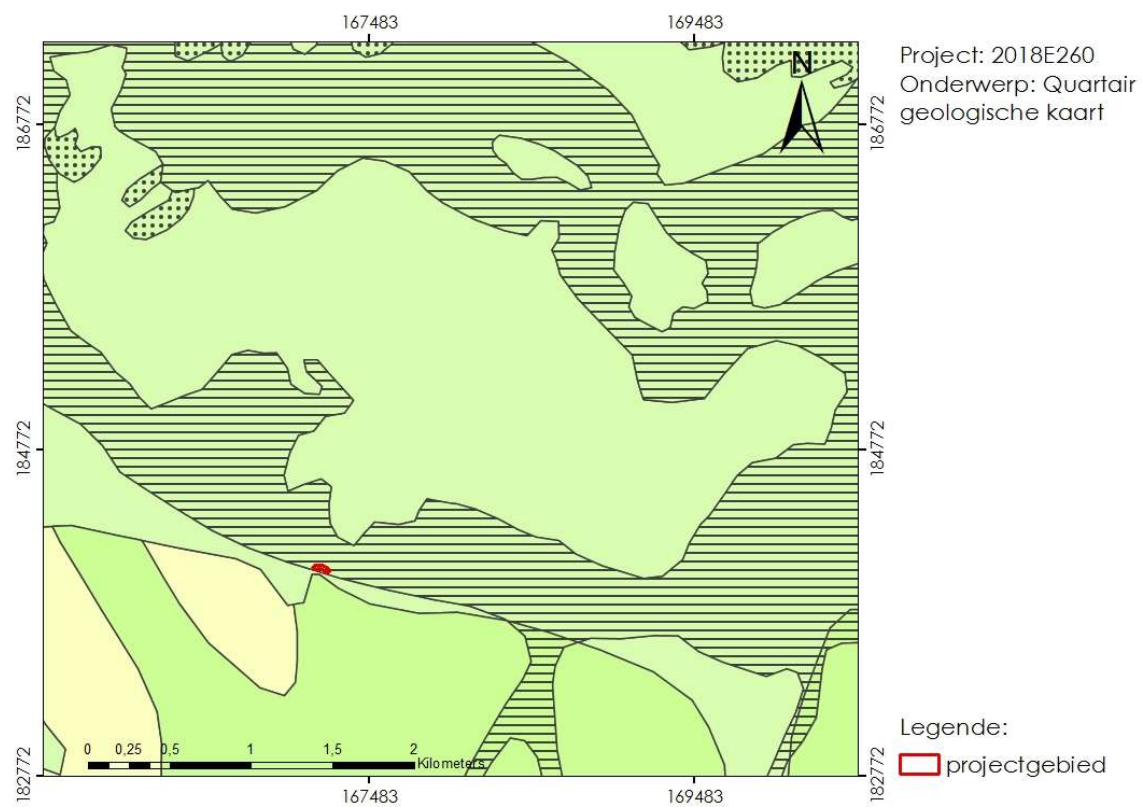
Geologisch gezien behoort het projectgebied tot de **Tertiaire** Formatie van Maldegem, lid van Ursel (MaUr) (fig. 7). Het betreft grijsblauwe tot blauwe klei. Op de **Quartair** geologische kaart is het projectgebied gelegen in het gebied gecodeerd als type 3a (fig. 8). Dit type verwijst naar een opbouw met fluviatiele afzettingen uit het Weichseliaan (mogelijk ontbrekend), eolische afzettingen uit het Weichseliaan (mogelijk afwezig) en fluviatiele afzettingen van het Holoceen.

De **bodem** van het projectgebied is zwaar gewijzigd door antropogene ingrepen (fig. 9). Een deel van het projectgebied staat gekenmerkt als bebouwde zone (OB), terwijl een ander deel opgehoogd werd (ON).

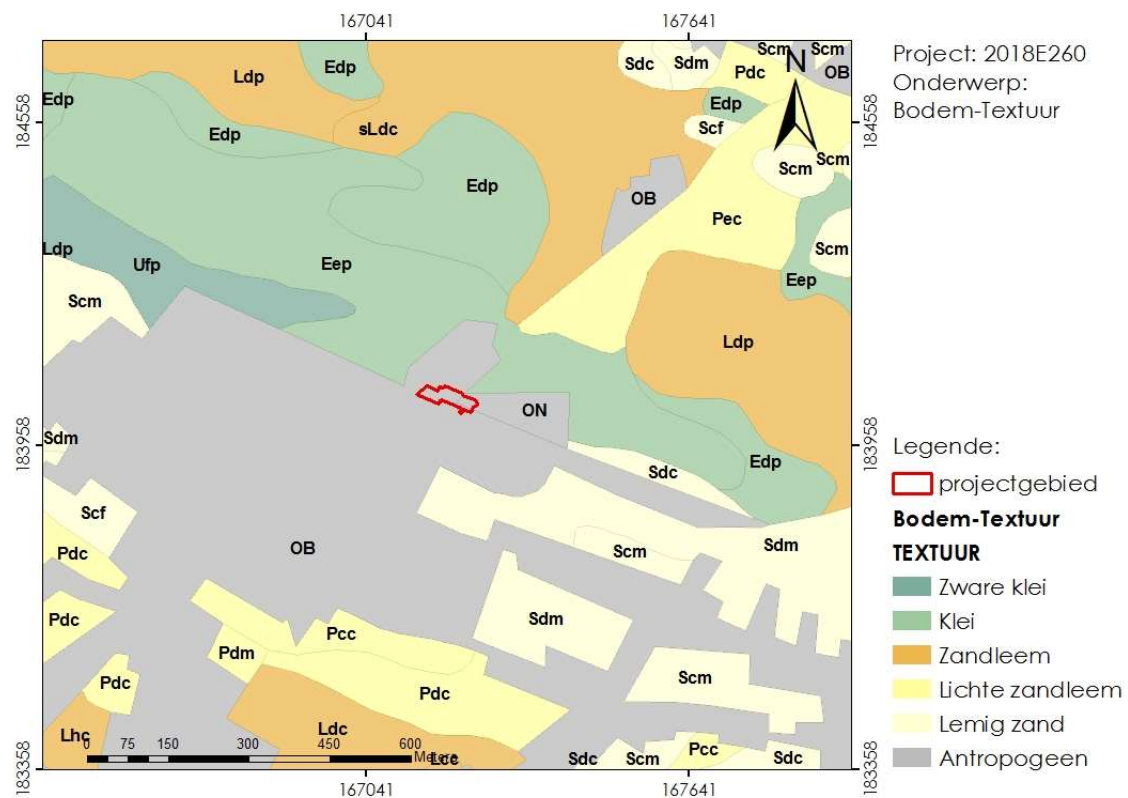
Voor wat betreft de **topografie** zijn we aangewezen op het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II (DHM VII – 1m resolutie). Op ruimere schaal komt duidelijk tot uiting dat het projectgebied zich bevindt aan de rand van een laaggelegen beekvallei met o.a. de Leibeek ten zuiden van de Dijlevallei (fig. 12). Ten zuiden van het projectgebied is een hoger gelegen rug aanwezig in het landschap. Het projectgebied zelf werd net als de volledige stationsbuurt vermoedelijk grotendeels opgehoogd tot ca. 10m TAW (fig. 6+ 11). De zone ten noorden van het projectgebied ligt aanzienlijk lager (ca. 8m TAW).

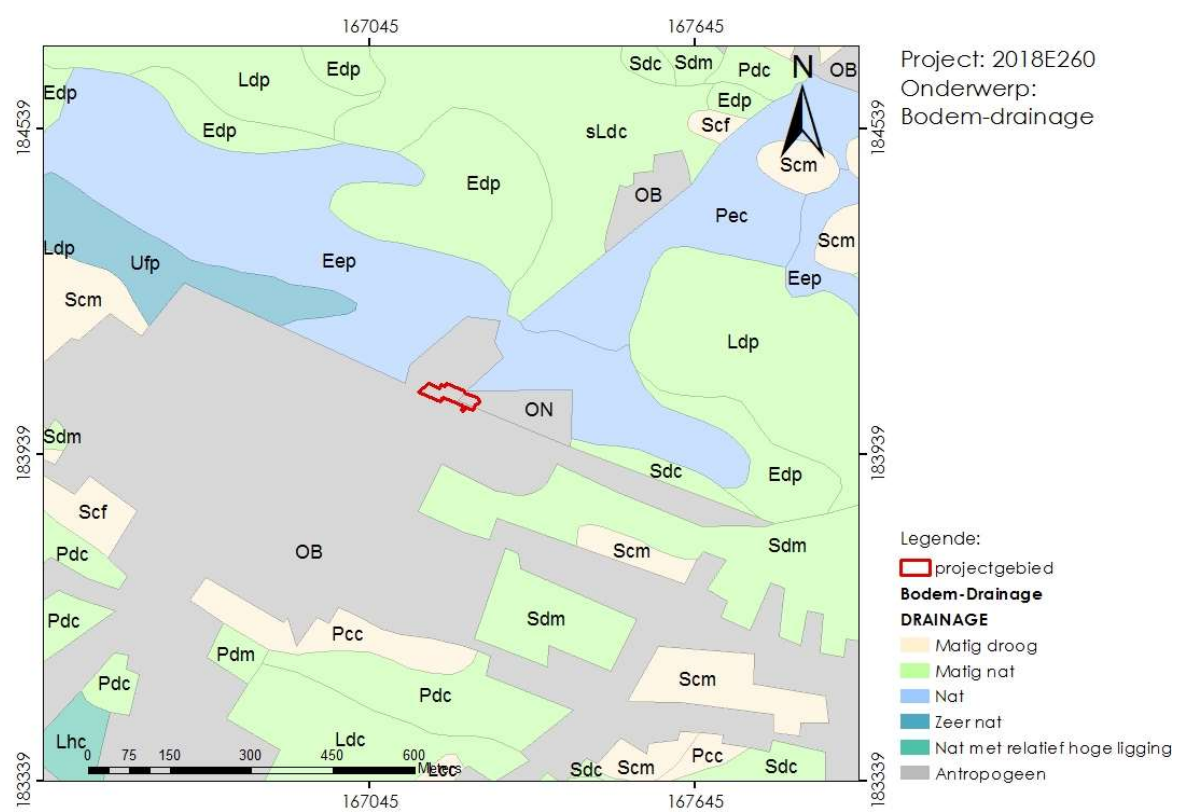
Figuur 7: Uitsnede uit de Tertiair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (© DOV).

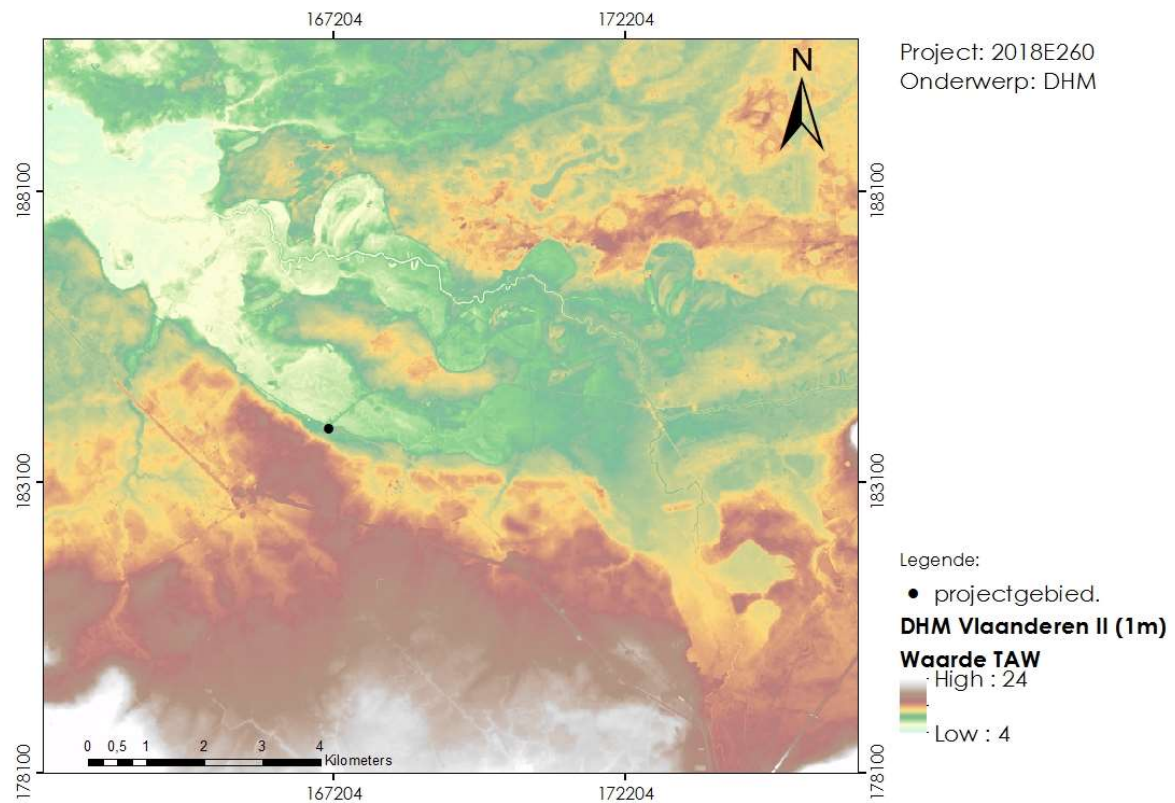
Figuur 8: Uitsnede Quartair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (© DOV)

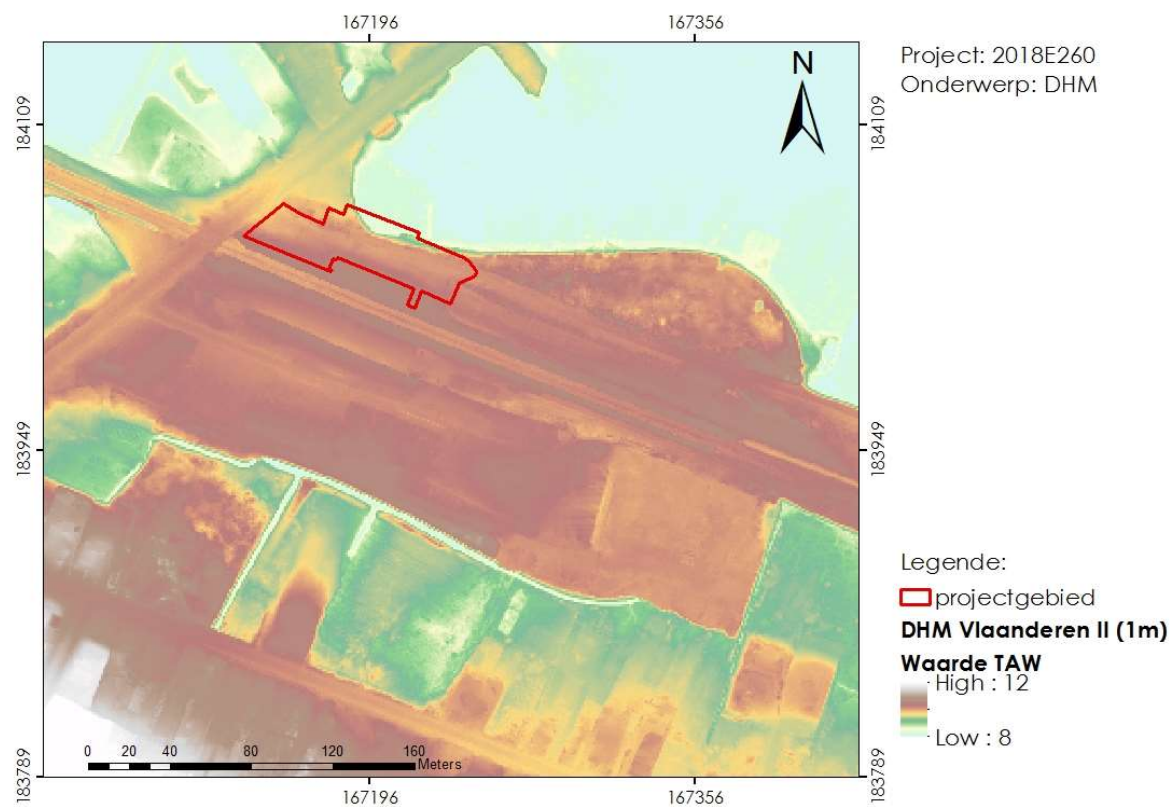
Figuur 9: Uitsnede bodemtextuurkaart ter hoogte van het projectgebied (© DOV).

Figuur 10: Uitsnede bodemdrainagekaart ter hoogte van het projectgebied (© DOV).

Figuur 11: Uitsnede DHM (macroschaal) met aanduiding van het projectgebied (© GDI Vlaanderen).

Figuur 12: Uitsnede DHM (microschaal) met aanduiding van het projectgebied (© GDI Vlaanderen).

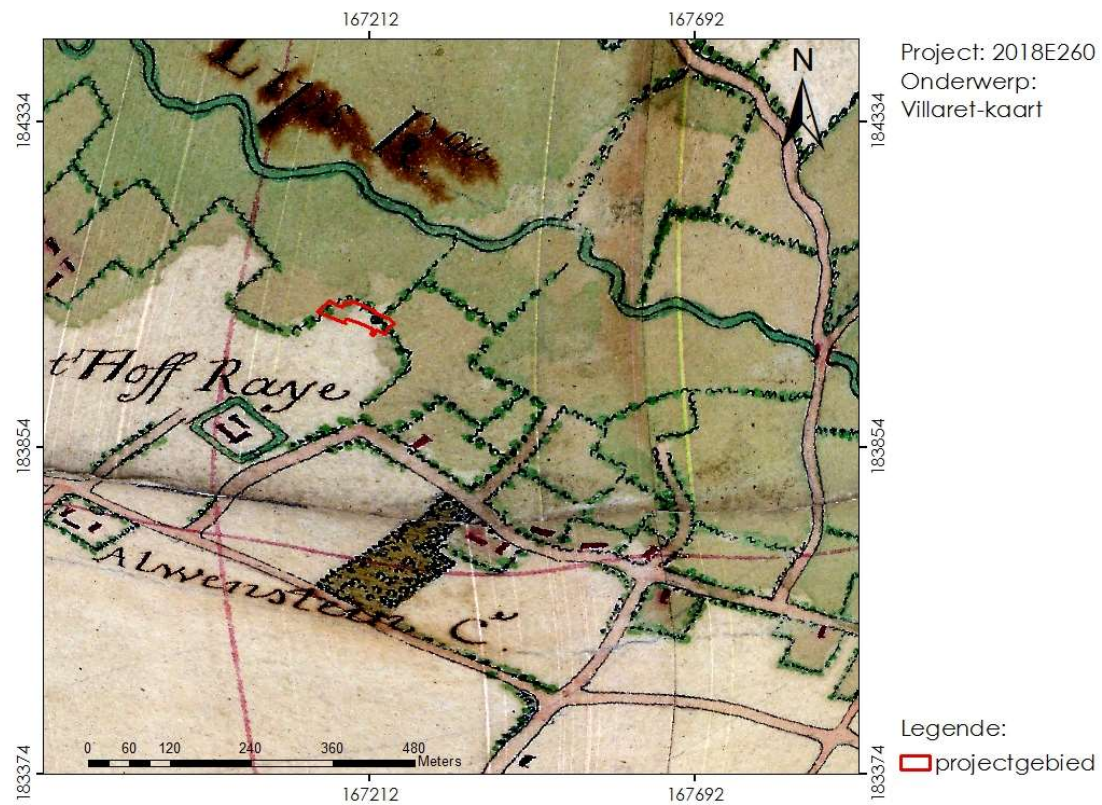
1.2.2 Historisch cartografische situering

Het projectgebied bevindt zich net ten zuiden van de Leibeek, maar tot ca. 700 VC stroomde de Dijle doorheen deze beekvallei (<https://www.haacht.be/korte-geschiedenis>). De nabijheid van de Dijle en later de Leibeek zorgden voor een zekere aantrekkingskracht voor menselijke activiteit wat bevestigd werd dankzij meerdere vondsten uit prehistorie, metaaltijden en Romeinse tijd in de ruime omgeving van Haacht.

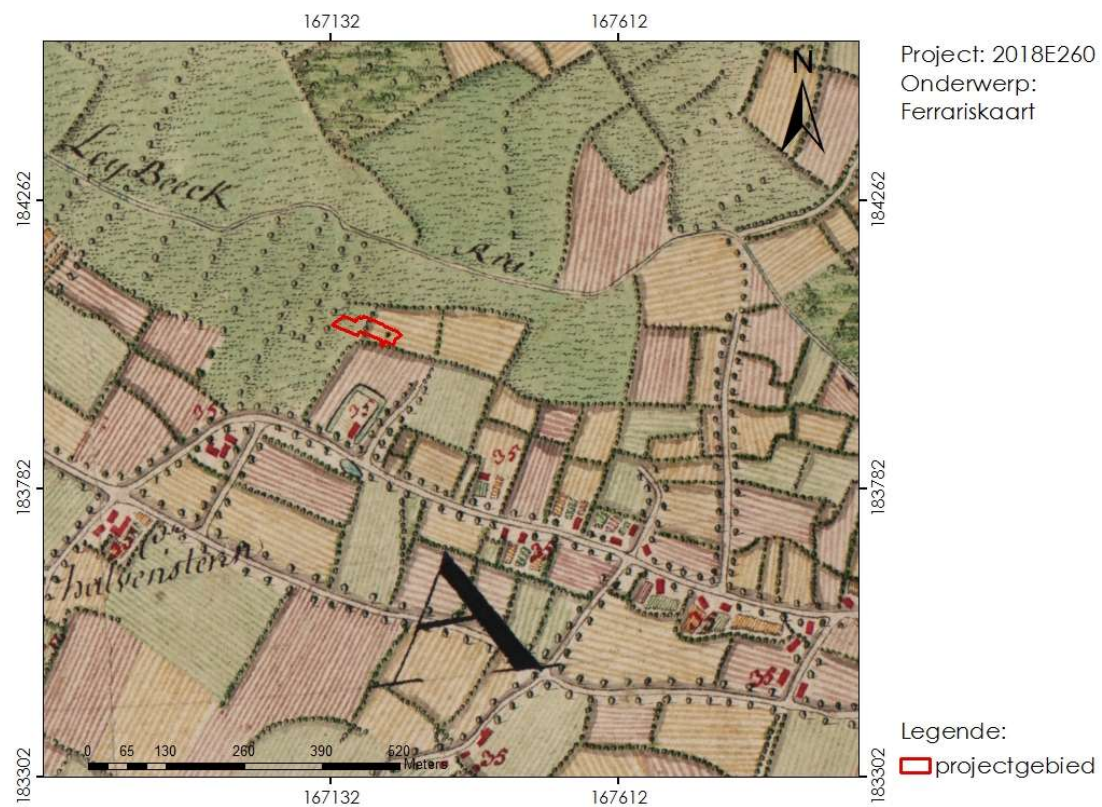
In de volle middeleeuwen ontstonden enkele dorpskernen aan beide zijden van de beekvallei (<https://www.haacht.be/korte-geschiedenis>). Ten noorden ontstond langsheen de verbindingsweg tussen Leuven en Lier de dorpskern van Haacht die voor het eerste vermeld werd in het begin van de 12de eeuw. Ten zuiden ontstond op de kruising van de baan van Mechelen naar Leuven en de Aarschotsebaan de dorpskern van Wespelaar die voor het eerste vermeld wordt in 1154, maar vermoedelijk reeds dateert uit de 9de eeuw (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120602>). Dit dorp heeft een typische Karolingische blokverkeveling opgedeeld in 4 blokken: het 'kerkblok' ten noordoosten, het 'kouterblok' ten zuidoosten, het 'kasteelblok' ten zuidwesten en het 'dorpsblok' ten noordwesten. Het kasteeldomein de Spoelberch en de parochiekerk Sint-Hubertus en Sint-Lucia, verbonden door een dreef, liggen tegenover elkaar aan de 'plaetse' en zijn de twee oudste sites van het dorp.

Het projectgebied zelf ligt in de agrarische zone tussen beide dorpskernen, kort bij de Leibeek. Dit is duidelijk zichtbaar op de midden 18de-eeuwse Villaretkaart (fig. 13) en Ferrariskaart (fig. 14). Een site met walgracht is op beide kaarten zichtbaar net ten zuiden van het projectgebied en ook langsheen de wegen ten zuiden van het projectgebied komt verspreide bewoning voor. In het midden van de 19de eeuw wordt de spoorweg langsheen het projectgebied aangelegd zoals zichtbaar is op de Atlas der Buurtwegen (fig. 15) en de Popp-kaart (fig. 16). Wellicht wordt snel nadien ook een station opgericht dat vermeld wordt op de Topografische kaart Vandermaelen (fig. 17). De site met walgracht ten zuiden van het projectgebied is op al deze kaarten nog steeds zichtbaar.

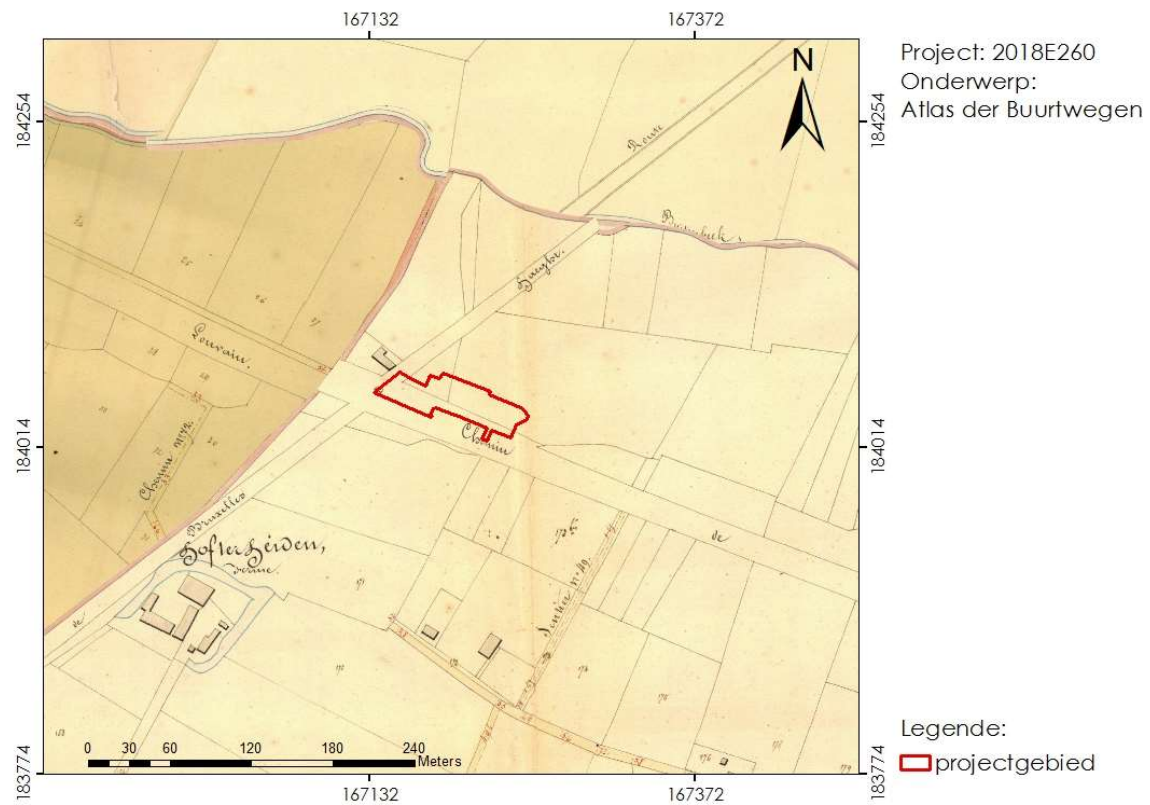
In de eerste helft van de 20ste eeuw wordt de stationsbuurt opgehoogd. Op basis van de hoogtelijnen op de topografische kaarten op www.cartesius.be kan vermoed worden dat deze plaatsvond tussen 1904 en 1939. De huidige parking op het projectgebied wordt tussen 1971 en 1990 enorm uitgebreid. Op de orthofoto uit 1971 is nog veel groen waar te nemen (fig. 18), terwijl op de orthofoto uit 1979-1990 de parking duidelijk aangelegd is (fig. 19). De orthofoto uit 2005-2007 wijst op een volgende uitbreiding van de parking ten koste van groen in het noorden van het projectgebied (fig. 20). Nadien vonden geen aanpassingen meer plaats (fig. 21).

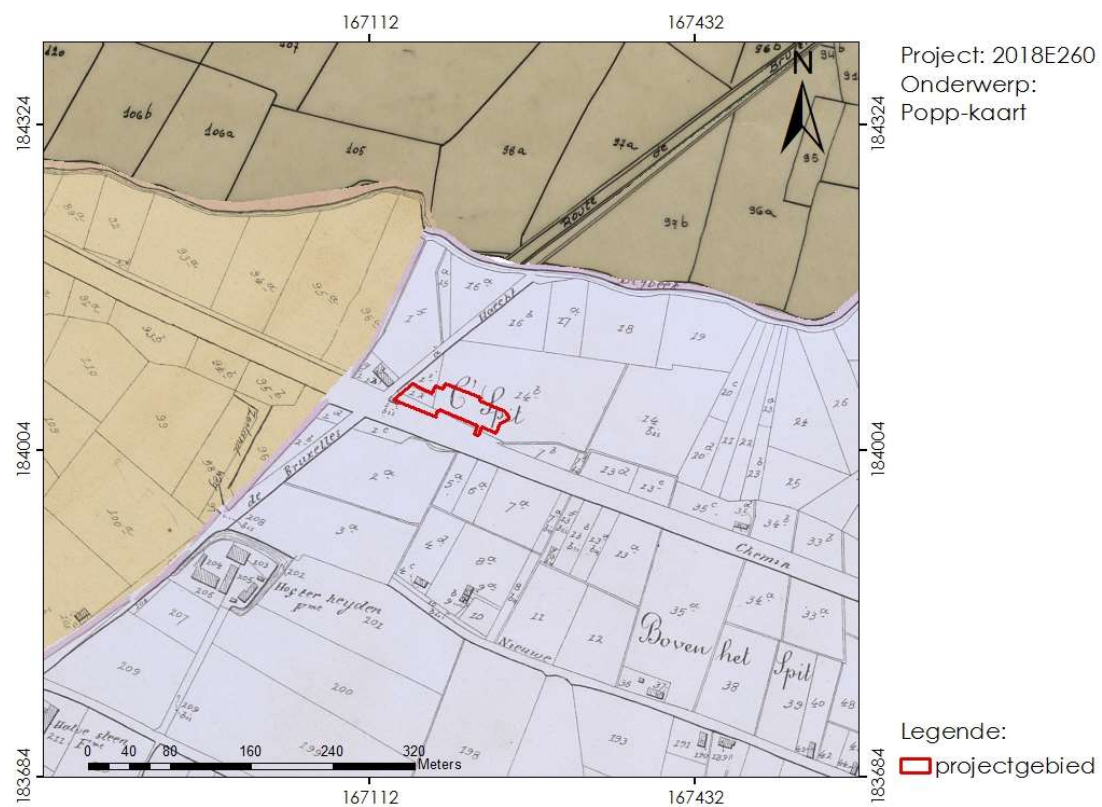
Figuur 13: Uitsnede van de Villaretkaart (1745-1748) met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt).

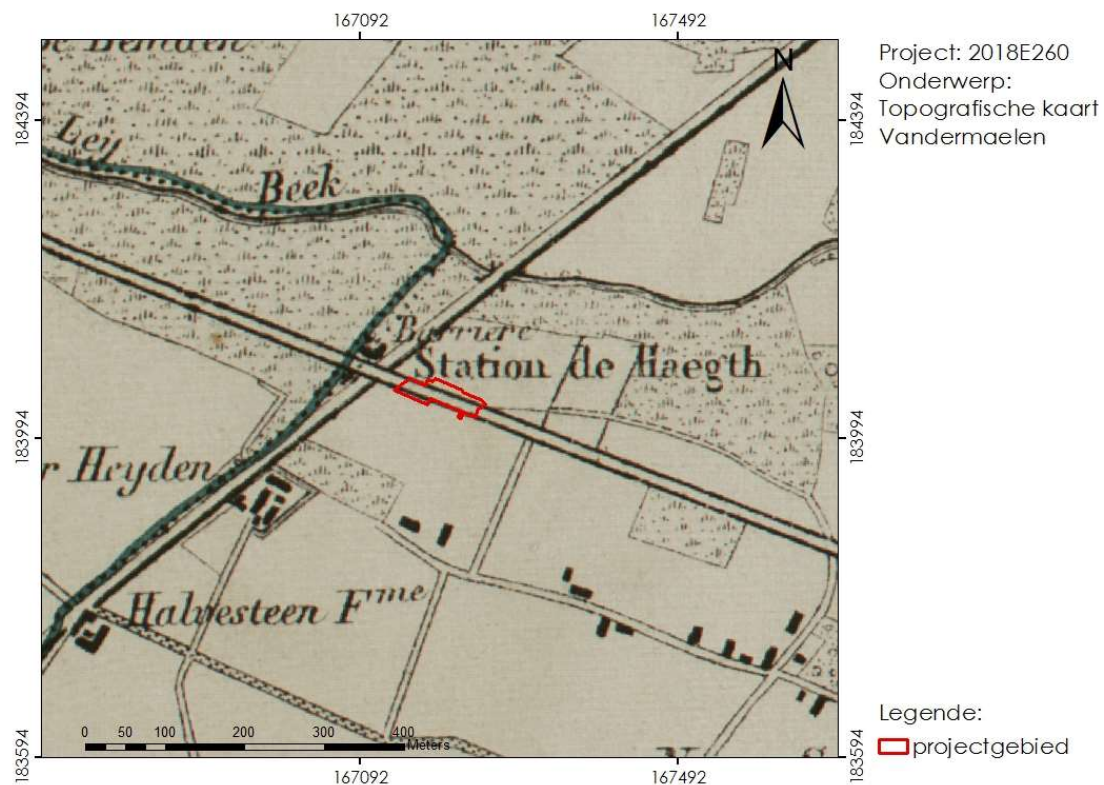
Figuur 14: Uitsnede van de Ferrariskaart (1771-1777) met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt)

Figuur 15: Uitsnede midden 19de-eeuwse Atlas der Buurtwegen ter hoogte van het projectgebied (© Geopunt).

Figuur 16: Uitsnede midden 19de-eeuwse Popp-kaart ter hoogte van het projectgebied (© Geopunt).

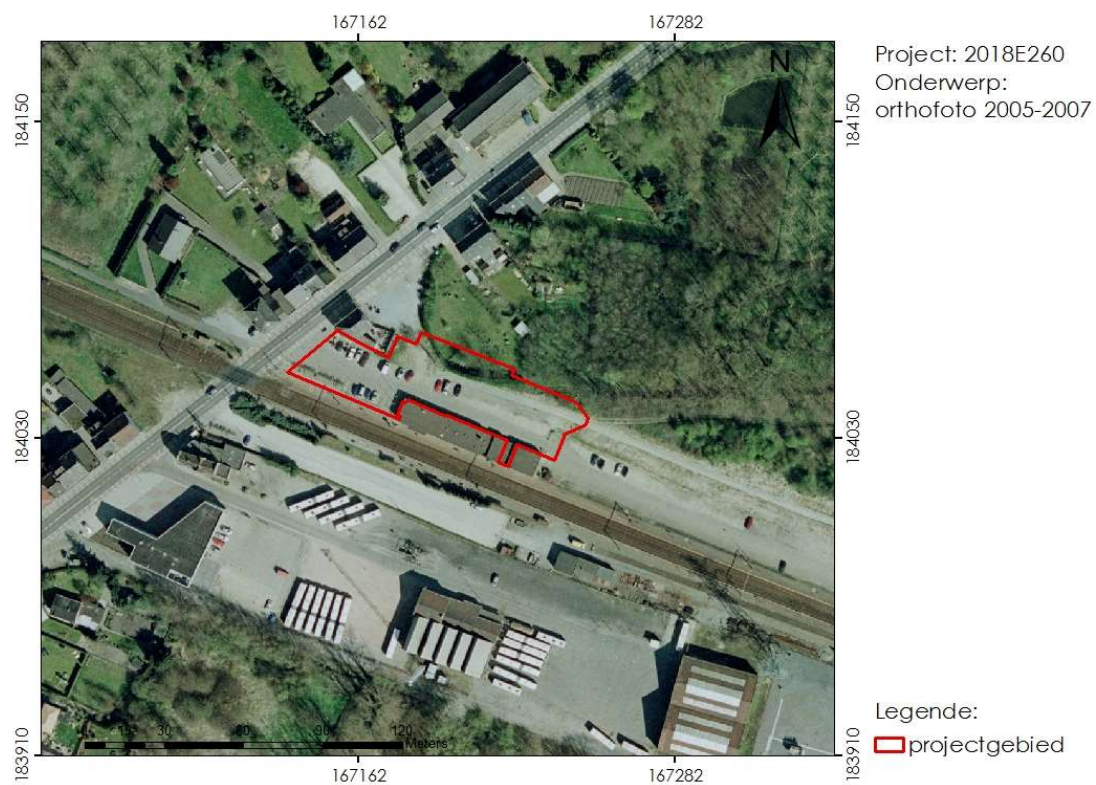
Figuur 17: Uitsnede midden 19de-eeuwse topografische kaart van Vandermaelen ter hoogte van het projectgebied (© Geopunt).

Figuur 18: Orthofoto genomen in 1971 ter hoogte van het projectgebied (© Geopunt).

Figuur 19: Orthofoto genomen in de periode 1979-1990 ter hoogte van het projectgebied (© Geopunt).

Figuur 20: Orthofoto genomen in de periode 2005-2007 ter hoogte van het projectgebied (© Geopunt).

Figuur 21: Orthofoto uit 2013 ter hoogte van het projectgebied (© Geopunt).

Figuur 22: Projectie CAI-locaties in de ruime omgeving van het projectgebied t.o.v. een recente orthofoto (© CAI en Geopunt).

1.2.3 Archeologische situering

Het projectgebied valt volledig binnen een grote lineaire CAI-melding (CAI-ID 165410) (fig. 22). Deze melding wijst op een 18de-eeuwse verdedigingslinie van het tijdelijke militaire kampement van Maarschalk Maurice de Saxe die gekend is via een gravure uit 1747 en een historische bron uit 1788 (Poncelin de La Roche-Tilhac, 1788). Toch is deze verdedigingslinie niet zichtbaar op beide 18de-eeuwse historische kaarten (fig. 13-14).

Ten zuiden van het projectgebied werden in 2017 twee proefsleuvenonderzoeken uitgevoerd. Het onderzoek aan de Grote Baan in Haacht leverde onder een pluggenbodem 16 geregistreerde sporen (CAI-ID 218000): waaronder een middeleeuwse gracht en een spoor dat op basis van 4 aardewerkscherven in de metaaltijden wordt gesitueerd. Op een terrein voor grondverbetering aan de Vaartstraat in Kampenhout in het kader van rioleringswerken werden greppels, paalkuilen en kuilen uit de nieuwe tijd aangetroffen (CAI-ID 218420) (Nater & Bink, 2017).

Ten oosten van het projectgebied bevindt zich de dorpskern van Wespelaar. De Sint-Hubertuskerk gaat terug tot de late middeleeuwen (CAI-ID 10169) (Genicot et al., 1971; Verbesselt, 1972). De pastorie is opgericht in de 17de eeuw als site met walgracht (CAI-ID 2275) (Deneef, 2007). Ten zuiden van deze dorpskern bevindt zich het kasteel van Wespelaar met eind 18de-eeuwse Engelse tuin dat gebouwd werd op de gronden van een middeleeuwse motte (CAI-ID 10167). Deze ronde, dubbel omwalde motte wordt reeds vermeld in 1238 als de heerlijkheid Overbeke, de belangrijkste van 4 heerlijkheden te Wespelaar (Verbesselt, 1972; Deneef, 2007). Nog meer naar het zuiden bevindt zich een 18de-eeuws lusthof "Goed Herkenrode" waarbij mogelijks een oude motte-structuur herbruikt werd als tuinelement (CAI-ID 10165) (Deneef, 2007). In de Vingerstraat werden via metaaldetectie in 2015 en 2017 enkele 17de-eeuwse munten aangetroffen (CAI-ID 215283, 209971).

Ten noorden van het projectgebied bevindt zich de dorpskern van Haacht. Op de 18de-eeuwse Villaretkaart zijn een molen (CAI-ID 165397) en een kapel (CAI-ID 212359) zichtbaar.

De omgeving van het projectgebied speelde een rol in beide wereldoorlogen. Bij de start van WO I stonden de Duitse en Belgische legers hier tegenover elkaar. Bij de aanval over de Vaart op 11 september 1914 wordt de Belgische linie gesitueerd nabij het bruggenhoofd van Haacht (CAI-ID 212710) en werd een gevechtsofstelling geplaatst nabij het klooster van Boortmeerbeek (CAI-ID 212709) (Massart, 1977). Op 12 september 1914 bevindt de Belgische linie zich iets verder zuidwaarts in Boortmeerbeek (CAI-ID 212704, 212700) met de Duitse gevechtsslinie vlakbij (CAI-ID 212705).

Rond het projectgebied bevinden zich ook meerdere bunkers uit WO II met twee verdediging antitankcentra (CAI-ID 165145, 165150), een 1ste-lijns commando (CAI-ID 165375) en meerdere connectiekamers (CAI-ID 165373, 165374, 165377, 165378). Ze maken alle deel uit van de KW-linie die vanaf 1939 werd uitgebouwd als extra stelling tussen Antwerpen en Namen (<http://www.kwlinie.be/geschiedenis>).

1.2.4 Interpretatie – datering onderzoeksgebied

Het projectgebied bevindt zich op de rand van een beekvallei waarin tot ca. 700 VC de Dijle vloeide. In de volle middeleeuwen ontstaan rond het projectgebied twee dorpen: Haacht in het noorden en Wespelaar in het oosten. Het projectgebied ligt in een agrarische zone tussen deze twee dorpen. Vermoedelijk werd in de 18de eeuw op het projectgebied een verdedigingslinie van een tijdelijk kampement opgericht. In het midden van de 19de eeuw wordt de spoorweg naast het projectgebied aangelegd en kort nadien wordt op het projectgebied een station voorzien.

Het projectgebied speelt een rol in beide wereldoorlogen. In het begin van WOI staan Belgische en Duitse soldaten hier tegenover elkaar, waarna het gebied bezet wordt door de Duitsers. Het station bleef vermoedelijk gedurende de gehele oorlog een belangrijke plaats voor de Duitse legers. Net voor WOII werden in de ruime omgeving van het projectgebied bunkers opgericht die deel uitmaken van de KW-linie die werd uitgebouwd als extra stelling tussen Antwerpen en Namen.

1.2.5 Archeologische verwachting – bureaustudie

Het projectgebied en de complete stationsbuurt van Haacht werd in het verleden kunstmatig opgehoogd. De geplande werkzaamheden vinden plaats op een maximale diepte van ca. 1m en vallen naar alle waarschijnlijkheid grotendeels binnen deze ophogingen. De oorspronkelijke bodem onder de ophoging blijft onaangeroerd, waardoor dit deel van het bodemarchief niet verstoord zal worden. De enige uitzondering hierop vormt de aanleg van een omleiding op de bestaande gemengde riolering. Deze wordt aangelegd op ca. 4m diepte op de rand van de ophoging en zal de oorspronkelijke bodem wel verstoren. In deze oorspronkelijke bodem is er potentieel voor het aantreffen van sporen gerelateerd aan het ruraal landgebruik in de Romeinse tijd en middeleeuwen.

De ophoging beperkt zich tot de stationsbuurt en dateert dus uit de eerste helft van de 20ste eeuw. Het is echter op basis van het bureauonderzoek onmogelijk vast te stellen wanneer deze ophoging exact plaats vond, al kan deze wel tussen 1904 en 1939 gesitueerd worden. Het projectgebied speelde een belangrijke rol in beide wereldoorlogen. In het opgehoogde pakket is er aldus een potentieel voor het aantreffen van sporen en vondsten uit WOI en WOII.

De huidige verharding op het projectgebied zal uitgebroken worden en vervangen door verschillende vormen van nieuwe verharding naargelang de functie binnen de nieuwe indeling van de stationsomgeving. Deze werkzaamheden vinden plaats op geringe diepte in een reeds verstoorde bodem.

Andere werkzaamheden zullen het bodemarchief (van de ophoging) wel verder verstoren: de aanleg van een omleiding van de bestaande gemengde riolering op een diepte van ca. 4m (ca. 140m²), de aanleg van een nieuwe RWA-leiding op ca. 1m diepte (ca. 200m²), de aanleg van plantvakken op 0,5-1m diepte (ca. 300 m²) en een zeer plaatselijke verstoring door de aanleg van funderingszolen voor de luifel over het reizigersperron.

Bibliografie

Literatuur:

Deneef R. (ed.), 2007. Historische tuinen en parken van Vlaanderen. Provincie Vlaams-Brabant. Hageland- Noordoosten van Vlaams-Brabant: Aarschot, Begijnendijk, Bekkevoort, Boortmeerbeek, Diest, Haacht, Keerbergen, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem, Tremelo, *Monumenten en Landschappen Cahier 14*.

Genicot L.F., Van Aerschot S., De Crombrugghe A., Sansen H. & Vanhove J., 1971. Inventaris van het cultuurbezit in Vlaanderen, Architectuur, Provincie Brabant, Arrondissement Leuven, *Bouwen door de eeuwen heen 1*.

Massart A., 1977. *Historique du 12e Régiment de Ligne*, vol 2.

Nater K., Bink M., 2017. Proefsleuvenonderzoek Kampenhout- Vaartstraat (22.772). Nota, *Zuidnederlandse Archeologische Notities 509*, Amsterdam.

Poncelin de La Roche-Tilhac J.-Ch., 1788. *Campagnes de Louis XV, ou Tableau des expéditions militaires des Français sous le dernier règne*.

Verbesselt J., 1972. Tussen Zenne en Dijle - IV, *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13e eeuw deel XIV*.

Collecties:

/

Kaartmateriaal:

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, Graaf de Ferraris (1771-1778) kaartblad 75-76.

Topografische kaart Atlas der Buurtwegen (1840).

Popp-kaart (1842-1879).

Topografische kaart van Vandermaelen (1846 – 1854).

Digitale bronnen:

www.geopunt.be

www.cai.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be>

<https://cartesius.be>

<http://www.kwlinie.be/geschiedenis>

<https://www.haacht.be/korte-geschiedenis>

Bijlage

Figurenlijst:

Figuur 1: Lokalisering projectgebied t.o.v. provinciegrenzen (archeoregio's).	2
Figuur 2: Lokalisatie projectgebied t.o.v. de topografische kaart.	2
Figuur 3: projectie van het projectgebied op een recente (2016) orthofoto (© GDI Vlaanderen).	3
Figuur 4: Projectie projectgebied t.o.v. het GRB-bestand (© Geopunt).	3
Figuur 5: werkzaamheden op het projectgebied weergegeven op het GRB-bestand (© Geopunt).	6
Figuur 6: doorsnede projectgebied met aanduiding diepte funderingszolen luifel, plantvakken en RWA-leiding onder de autoweg.	6
Figuur 7: Uitsnede uit de Tertiair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (© DOV).	9
Figuur 8: Uitsnede Quartair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (© DOV).	9
Figuur 9: Uitsnede bodemtextuurkaart ter hoogte van het projectgebied (© DOV).	10
Figuur 10: Uitsnede bodemdrainagekaart ter hoogte van het projectgebied (© DOV).	10
Figuur 11: Uitsnede DHM (macroschaal) met aanduiding van het projectgebied (© GDI Vlaanderen).	11
Figuur 12: Uitsnede DHM (microschaal) met aanduiding van het projectgebied (© GDI Vlaanderen).	11
Figuur 13: Uitsnede van de Villaretkaart (1745-1748) met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt).	13
Figuur 14: Uitsnede van de Ferrariskaart (1771-1777) met aanduiding van het projectgebied (© Geopunt).	13
Figuur 15: Uitsnede midden 19 ^{de} -eeuwse Atlas der Buurtwegen ter hoogte van het projectgebied (© Geopunt).	14
Figuur 16: Uitsnede midden 19 ^{de} -eeuwse Popp- kaart ter hoogte van het projectgebied (© Geopunt).	14
Figuur 17: Uitsnede midden 19 ^{de} -eeuwse topografische kaart van Vandermaelen ter hoogte van het projectgebied (© Geopunt).	15
Figuur 18: Orthofoto genomen in 1971 ter hoogte van het projectgebied (© Geopunt).	15
Figuur 19: Orthofoto genomen in de periode 1979-1990 ter hoogte van het projectgebied (© Geopunt).	16
Figuur 20: Orthofoto genomen in de periode 2005-2007 ter hoogte van het projectgebied (© Geopunt).	16
Figuur 21: Orthofoto uit 2013 ter hoogte van het projectgebied (© Geopunt).	17
Figuur 22: Projectie CAI-locaties in de ruime omgeving van het projectgebied t.o.v. een recente orthofoto (© CAI en Geopunt).	17